

Kendelse

afsagt den 12. oktober 2021

Sag nr. 2021-80-0670

[Klager]

mod

DR

[Klager] har klaget til Pressenævnet over, at DR har afvist hendes anmodning om at slette, anonymisere eller afindeksere artiklen ”*Sygeplejerske dømt for drabsforsøg*”, som blev bragt den 15. november 2005 af DR på netavisen dr.dk, idet hun mener, at god presseskik derved er tilsidesat.

1 Sagsfremstilling

Den påklagede artikel

DR bragte den 15. november 2005 artiklen ”*Sygeplejerske dømt for drabsforsøg*” på netavisen dr.dk. Artiklen har følgende underrubrik:

”En 36-årig natsygeplejerske blev i dag dømt skyldig i drabsforsøg mod en 88-årige dame, som hun forinden havde snydt for 500.000 kroner.”

Af artiklen fremgår følgende:

”En natsygeplejerske snød en patient på 88 år for 500.000 kroner. Derefter låste hun sig ind i den ældre dames lejlighed og forsøgte at dræbe hende ved at sætte ild til lejligheden på Amager.

Det fastslog Østre Landsret tirsdag i en nævningesag, hvor den 36-årige sygeplejerske blev idømt otte års fængsel.

Det var pengenød, der pressede [Klager] til at udnytte den ældre dame. Flere års poker og casino på internettet havde givet hende en gæld på 300.000-500.000 kroner. Den 36-årige kvinde fik samtidig forbud mod at udøve sit erhverv som sygeplejerske i fremtiden.”

Den 6. april 2021 rettede [Klager] henvendelse til DR med anmodning om sletning, anonymisering eller afindeksering af artiklen. DR afviste den 16. april 2021 [Klager]s anmodning. [Klager]s klage over DRs afvisning er modtaget i Pressenævnet den 3. juli 2021.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

Sletning, anonymisering og afindeksering – punkt B.8

[Klager] har anført, at DR har afvist hendes anmodning om at slette, anonymisere eller afindekserer artiklen.

[Klager] har navnlig henvist til, at den påklagede artikel krænker og forstyrrer hendes eget og hendes børns ret til privatlivets fred, og at hun ikke er en offentlig person.

Den påklagede artikel kan være ødelæggende for [Klager]s børns muligheder her i livet, deres sociale relationer m.m., da den med få klik kan søges frem. Det kan helt klart få en problematisk konsekvens for hendes børn senere i livet, idet artiklen er synlig på første side i en Google-søgning på hendes tidligere efternavn "[Efternavnet]", som i dag er hendes børns efternavn.

Såfremt [Klager] får medhold i pressenævns sagen vil det være med til at give hendes børn på henholdsvis 8 år og 12 år en fair chance her i livet. Da de fleste mennesker dømmer ud fra et førstehåndsindtryk, kan den påklagede artikel få ufortjent meget opmærksomhed i forhold til hendes børn.

[Klager] ønsker at få ryddet op i al den negative omtale om hende på internettet, så den påklagede artikel ikke længere skal være hendes livstidsstraffeattest uden udløbsdato. Afvisningen af [Klager]s anmodning om at hindre tilgængeligheden af artiklen er således ikke udtryk for god presseskik, som DR har henholdt sig til. [Klager] har henvist til Dansk Journalistforbunds og Danske Mediers guide til de presseetiske regler (2013), side 13.

[Klager] har oplyst, at hun tillige har anmodet Google om at afindekser søgeresultatet med den påklagede artikel. Google har afvist anmodningen med henvisning til webmasters afvisning og vil ikke fjerne data uden om webmasters accept.

[Klager] har forståelse for, at Google og DR synes, at offentligheden skal kunne finde den ældre omtale via Googles søgemaskine, men den påklagede artikel behøver ikke at fremkomme ved en søgning på [Klager]s tidligere efternavn.

[Klager] har i den forbindelse oplyst, at hun også har anmodet Ekstra Bladet, B.T., Politiken og Berlingske om at hindre tilgængeligheden af artiklerne om sagen, som er bragt på baggrund af samme nyhedstelegram fra Ritzaus Bureau. Ekstra Bladet har anonymiseret artiklen ved at udtage [Klager]s tidligere navn, og B.T., Politiken og Berlingske har afindekseret deres artikler. [Klager] har i den forbindelse henvist til sin mailkorrespondance med medierne.

Mediernes begrundelse for at imødekomme [Klager]s anmodning var samlet set, at hun ikke er en offentlig person, at hun har en ren straffeattest (hun blev løsladt efter halv tid), og at sagen ikke har en væsentlig interesse i dag.

[Klager] anmoder om, at Pressenævnet tilslutter sig de fire mediers beslutning om at imødekomme hendes anmodning om at hindre tilgængeligheden af artiklen. En afindeksering er trods alt ikke det samme som en sletning, idet man stadig vil kunne finde artiklen, hvis man bruger mediets egen søgemaskine.

[Klager] har afslutningsvis bemærket, at udbuddet og tilgængeligheden af digitale muligheder og platforme er for [Klager]s børn eksploderet, og dermed er muligheden for [Klager]s børn at spejle sig i andres liv, sammenligne sig med andre børn og vurdere sig i forhold til dem kæmpe stor. Alle disse digitale spejle, som de sammenligner sig igennem, er større end nogensinde, så der er mange flere faktorer at forholde sig til og på spil, når deres nuværende efternavn stadig kan linkes til [Klager]s gamle efternavn i den forældede artikel. Det er med til at lade omverdens blik og fokus lande på alt det, som [Klager]s børn ikke skal stå på mål for – en 16 år gammel straffesag, der er skrevet om i flere af landets onlinemedier. [Klager]s børn er ikke kriminelle, de har ikke begået nogle forbrydelser, men har dog ikke lov til at have et privatliv.

2.2 DRs synspunkter

Sletning, anonymisering og afindeksering – punkt B.8

DR har afvist, at der er grundlag for at hindre tilgængeligheden af artiklen.

Artiklen blev publiceret den 15. november 2005 og har været offentlig tilgængelig i knap 16 år. Der er tale om en kort omtale af, at [Klager] blev idømt en ubetinget fængselsstraf på otte år for at have snydt en 88-årig patient for 500.000 kr. og for at have forsøgt at dræbe patienten ved ildspåsættelse af patientens hjem. Det fremgår også af artiklen, at forbrydelsen blev begået som led i [Klager]s daværende arbejde som natsygeplejerske, og at hun ud over fængselsstraffen fik forbud mod at udøve sit hverv som sygeplejerske i fremtiden. DR har lagt til grund, at forbuddet stadig er gældende i dag.

I artiklen omtales [Klager] ved sit fulde navn. [Klager] har imidlertid oplyst, at hun efter domsfældelsen har skiftet efternavn, og artiklen indeholder derfor ikke oplysninger om hendes nuværende efternavn. [Klager]s børn er hverken direkte eller indirekte omtalt i artiklen.

DR har bemærket, at omtalen af [Klager]s strafbare forhold som udgangspunkt er en følsom og privat oplysning. Det fremgår imidlertid af punkt B.8 i de vejledende regler for god pressekik og Pressenævnets praksis, at DR ikke er forpligtet til at hindre tilgængeligheden af sådanne oplysninger, men kan hindre disse, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt.

DR har i den forbindelse bemærket, at der er tale om en alvorlig forbrydelse, hvor [Klager] ved ildspåsættelse har begået drabsforsøg på en patient for at skaffe sig økonomisk vinding

gennem misbrug af sit offentlige hverv som sygeplejerske. En stilling i samfundet, der er forbundet med at pleje og drage omsorg for sårbare borgere. DR har bemærket, at [Klager] – grundet ildspåsættelsens særligt skærpende omstændigheder og sagens forhold i øvrigt – blev idømt den strengeste straf for forbrydelsen efter straffeloven. Ud over den ubetingede fængselsstraf blev [Klager] også frakendt retten til at arbejde som sygeplejerske i fremtiden. Dommen blev i 2006 stadfæstet af Højesteret.

Det er DRs opfattelse, at det fortsat er en relevant oplysning, at en sundhedsfaglig person er frakendt retten til at praktisere inden for sit fag, og artiklen derfor stadig har væsentlig offentlig interesse.

Det forhold, at der er gået 16 år siden endelig dom i sagen, at [Klager] har afsonet sin straf, og at straffedommen ikke længere fremgår af hendes straffeattest, ændrer efter DRs opfattelse ikke på, at hensynet til sagens karakter og alvor og artiklens offentlige interesse er tungtvejende i den konkrete sag. Det gælder uanset, at [Klager] ikke er en kendt eller offentlig person. Dertil kommer, at [Klager] siden artiklens offentliggørelse har skiftet efternavn og derfor ikke umiddelbart kan identificeres i den brede offentlighed. [Klager] har i klagen henvist til en folder om de presseetiske regler fra 2013 udarbejdet af Dansk Journalistforbund og Danske Medier. DR har bemærket, at folderen ikke har relevans for Pressenævnets vurdering af denne sag.

På den baggrund er det DRs vurdering, at hensynet til [Klager]s privatliv ikke kan veje tungere end hensynet til informationsfriheden og den offentlige interesse, der ligger i at omtale hendes alvorlige forbrydelse og dom herfor.

Dette er også i overensstemmelse med Pressenævnets praksis på området, jf. eksempelvis Pressenævnets kendelse af 18. november 2014 i sag nr. 14-70-00688. I kendelsen udtalte Pressenævnet ikke kritik af mediets afvisning af at slette eller afindeksere 13 år gamle artikler, der omtalte en læges fængselsstraf på 12 måneder for flere alvorlige seksuelle overgreb på sine patienter. Pressenævnet fandt på baggrund af sagens karakter og alvor ikke, at andre tilstrækkeligt tungtvejende grunde talte for imødekommelse af anmodningen, herunder at der var gået mange år siden domsfældelsen.

For så vidt angår det af [Klager] påberåbte hensyn til hendes børn har [Klager] fremhævet, at den offentlige omtale af hendes tidligere navn og straffesag har store konsekvenser for hendes børn og dermed krænker børnenes privatliv. DR har i den forbindelse bemærket, at punkt B.8 i de vejledende regler for god presseskik og hensynet deri angår de personer, der direkte eller indirekte omtales eller kan identificeres i en publiceret historie, og hvis private oplysninger er genstand for omtalen i historien. Formålet med punkt B.8 er dermed at beskytte den omtalte selv og ikke vedkommendes familiemedlemmer, herunder børn, når disse hverken er omtalt eller på anden vis identificeret.

Det er således DRs vurdering, at hensynet til [Klager]s børn, hvis private oplysninger eller forhold ikke er omtalt i artiklen, falder uden for punkt B.8s anvendelsesområde. Det forhold,

at [Klager]s børn på grund af deres efternavn kan sættes i forbindelse med [Klager] og hendes straffedom medfører efter DRs opfattelse ikke, at hendes børn direkte eller indirekte udstilles som kriminelle, sådan som [Klager] påstår, og bør derfor heller ikke medføre, at hensynet i punkt B.8 udstrækkes til at omfatte hendes børn.

DR har i øvrigt bemærket, at [Klager]s brede fortolkning af punkt B.8s anvendelsesområde i praksis vil indebære en u hensigtsmæssig udvidelse af privatlivsbeskyttelsen – og dermed også klageadgangen – for den omtalte familiemedlemmer og eventuelt øvrige borgere, hvis navn er identisk med den omtalte. Det vil efter DRs opfattelse få uoverskuelige konsekvenser for mediernes omtale af ikke kun strafbare forhold, men også andre private eller følsomme forhold, som familiemedlemmer eller øvrige borgere med samme navn ikke ønsker at blive sat i forbindelse med. [Klager]s fortolkning af punkt B.8 vil dermed medføre, at bestemmelsens formål udvandes betydeligt.

Samlet er det således DRs opfattelse, at DRs afvisning af at hindre tilgængeligheden af artiklen er i overensstemmelse med god presseskik.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jesper Rothe, Hans Peter Blicher, Ulrik Holmstrup og John Meinert Jacobsen.

God presseskik

Sletning, anonymisering og afindeksering – punkt B.8

[Klager] har klaget over, at DR har afvist hendes anmodning om at slette, anonymisere eller afindeksere artiklen ”*Sygeplejerske dømt for drabsforsøg*”.

Generelt om punkt B.8

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, som er offentliggjort i digitale medier, ofte vil være tilgængelige længe efter, at de er publiceret. Efter anmodning til mediet kan tilgængeligheden af sådanne tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger hindres, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt, jf. punkt B.8.

Medier kan afindeksere, dvs. ændre instruksens til søgemaskiner, så søgemaskiner ophører med at henvise til artiklen, anonymisere, dvs. ændre i artikelteksten så eksempelvis et personnavn anonymiseres, eller helt afpublicere en artikel, dvs. fjerne artiklen fra hjemmesiden.

Det er nævnets opfattelse, at anvendelse af B.8 i de vejledende regler og muligheden for at meddele et medie kritik for ikke at imødekomme en anmodning om afindeksering, anonymisering eller afpublicering som udgangspunkt kun bør anvendes, når der er tale om oplysninger, som er særligt belastende for den person, der er omtalt.

Den konkrete sag

Artiklen indeholder omtale af en straffesag, hvor [Klager] blev idømt otte års fængsel for at have franarret en 88-årig patient 500.000 kr. og for at have forsøgt at dræbe patienten ved ildspåsættelse af patientens hjem. De strafbare forhold fandt sted i forbindelse med [Klager]s hverv som sygeplejerske.

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at [Klager] i november 2005 blev idømt otte års fængsel for drabsforsøg, brandstiftelse og dokumentfalsk, og at hun i samme forbindelse fik forbud mod at udøve hverv som sygeplejerske. Nævnet lægger endvidere til grund, at [Klager] efter domfældelsen har foretaget navneændring fra "[Klager]" til "[Klager]".

Pressenævnet lægger videre til grund, at Ekstra Bladet, B.T., Politiken og Berlingske har imødekommet [Klager]s anmodning om at hindre tilgængeligheden af artiklerne om sagen, som er bragt på baggrund af samme nyhedstelegram fra Ritzaus Bureau.

Det er Pressenævnet opfattelse, at artiklen fra 2005 med omtale af domfældelsen af [Klager] og hendes ludomani indeholder personoplysninger af følsom karakter, der som udgangspunkt må betragtes som værende særlig belastende for [Klager].

Tre medlemmer – formand Jesper Rothe, Ulrik Holmstrup og John Meinert Jacobsen – udtaler:

På baggrund af sagens karakter og alvor, som er af klar offentlig interesse, finder vi ikke anledning til at udtale kritik af DR for at afvise [Klager]s anmodning om sletning eller anonymisering af artiklen.

Uanset grovheden af den begåede kriminalitet finder vi imidlertid efter en samlet vurdering, at der ikke er særlige grunde til, at oplysningerne skal være tilgængelig ved søgning på [Klager]s tidligere navn "[Klager]" i søgemaskiner. Vi finder derfor, at det ville være rimeligt at hindre tilgængeligheden af artiklen ved at foretage afindeksering af artiklen. Vi har lagt vægt på, at der er gået 16 år, siden der faldt dom i sagen, at [Klager] ikke indtog en fremtrædende stilling i samfundet, og at hun ikke er en offentlig person. Vi udtaler derfor kritik af DR for ikke at have imødekommet [Klager]s anmodning om afindeksering af artiklen.

Et medlem – Hans Peter Blicher – udtaler:

Efter min opfattelse er der i nærværende sag ikke grundlag for til at tilsidesætte mediets skøn af, at sagen fortsat har en samfundsmæssig interesse, der overgår hensynet til klager. Det, at der er gået 16 år siden gerningen, kan ikke føre til andet resultat.

I nærværende sag er der tale om en særdeles alvorlig kriminalitet, herunder groft bedrageri samt personfarlig kriminalitet, hvor strafudmålingen var markant højere end i Pressenævnets sag nr. 14-70-00688, hvor der ikke er udtalt kritik for ikke at hindre tilgængeligheden af oplysningerne.

Jeg har ud over sagens alvor tillige lagt vægt på, at der er tale om en forbrydelse, der er begået i offentlig tjeneste, og hvor klager har fået permanent frataget retten til at udøve sit erhverv. At klager begrundede bedrageriet med, at hun led af ludomani, hvilket isoleret set er en privat, følsom oplysning, kan ej heller føre til et andet resultat.

Der afsiges kendelse efter flertallet. Nævnet udtaler herefter kritik af DR for ikke at have imødekommet [Klager]s anmodning om afindeksering af artiklen.

Da klager ikke har ønsket kendelsen offentliggjort i DR, pålægger nævnet ikke den ansvarshavende redaktør af avisen at offentliggøre kritikken i medfør af medieansvarslovens § 49.